

EDUSKUNNAN VASTAUS 84/2010 vp

Hallituksen esitys laiksi sakon ja rikesakon määräämisestä sekä eräiksi siihen liittyviksi laeiksi

Asia

Hallitus on vuoden 2009 valtiopäivillä antanut eduskunnalle esityksensä laiksi sakon ja rikesakon määräämisestä sekä eräiksi siihen liittyviksi laeiksi (HE 94/2009 vp).

Valiokuntakäsittely

Lakivaliokunta on antanut asiasta mietinnön (LaVM 9/2010 vp).

Päätös

Nyt koolla oleva eduskunta on hyväksynyt seuraavat lait:

Laki

sakon ja rikesakon määräämisestä

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 luku

Yleiset säännökset

1 §

Lain soveltamisala

Tämän lain mukaisessa menettelyssä voidaan seuraamukseksi määrätä:

1) sakkorangaistus rikkomuksesta, josta ei ole säädetty ankarampaa rangaistusta kuin sakko tai enintään kuusi kuukautta vankeutta;

2) rikesakko rikkomuksesta, jonka rangaistukseksi rikesakko on erikseen laissa säädetty;

3) enintään 1 000 euron suuruinen menettämisseuraamus 1 tai 2 kohdassa tarkoitetun rangaistuksen ohella.

Asia voidaan käsitellä tämän lain mukaisessa menettelyssä silloinkin, kun rikkomuksesta saatava seurata muu kuin 1 momentissa tarkoitettu

seuraamus, jos rikkomuksen tehneelle ei vaadita määrättäväksi tätä seuraamusta.

Tämän lain mukaisessa menettelyssä ei saa käsitellä virkarikosta koskevaa asiaa eikä merilain (674/1994) 20 luvussa tai sotilasoikeudenkäyntilain (326/1983) 2 §:ssä tarkoitettua asiaa.

2 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

1) *rangaistusvaatimuksella* epäillylle tiedoksi annettavaa sakkorangaistusta tai rikesakkoa sekä menettämisseuraamusta koskevaa vaatimusta tilanteessa, jossa epäilty ei suostu asian käsittelemiseen tämän lain mukaisessa menettelyssä;

2) *sakkovaatimuksella* epäillylle annettavaa vaatimusta, jolla hänelle vaaditaan rikkomuk-

sesta sakkorangaistusta ja menettämisseuraamusta, tai hänen pyydettyään päiväsakon rahamäärän määräytymisperusteen muuttamista sakkorangaistusta ja menettämisseuraamusta;

3) *sakkomääräyksellä* ratkaisua, jolla valvontaa suorittava virkamies määrää rikkomuksesta sakkorangaistuksen ja menettämisseuraamuksen;

4) *rikesakkomääräyksellä* ratkaisua, jolla määrätään rikesakko ja menettämisseuraamus;

5) *rangaistusmääräyksellä* ratkaisua, jolla virallinen syyttäjä sakkovaatimuksen tai rangaistusvaatimuksen perusteella määrää sakko- rangaistuksen ja menettämisseuraamuksen.

3 §

Toimivaltaiset virkamiehet ja sakkomääräyksen soveltamisala

Sakkovaatimuksen ja rangaistusvaatimuksen antaa poliisimies. Mainittu vaatimus voidaan antaa myös syyttäjän pyynnöstä. Rikesakon määrää poliisimies tai virallinen syyttäjä.

Rangaistusmääräyksen antaa virallinen syyttäjä. Sakkomääräyksen antaa poliisimies. Sakkomääräyksessä voidaan määrätä seuraamukseksi enintään 20 päiväsakon suuruinen sakko- rangaistus ja menettämisseuraamus sille, joka rikkoo:

1) tieliikennelakia (267/1981) tai sen nojalla annettuja säännöksiä tai määräyksiä;

2) ajoneuvolakia (1090/2002) tai sen nojalla annettuja säännöksiä tai määräyksiä;

3) ajoneuvojen katsastusluvista annettua lakia (1099/1998) tai sen nojalla annettuja säännöksiä tai määräyksiä;

4) liikennevalvontaa vaikeuttavien laitteiden kieltämisestä annettua lakia (546/1998);

5) joukkoliikennelakia (869/2009) tai sen nojalla annettuja säännöksiä tai määräyksiä;

6) taksiliikennelakia (217/2007);

7) kaupallisista tavarankuljetuksista tiellä annettua lakia (693/2006);

8) vaarallisten aineiden kuljetuksesta annettua lakia (719/1994) tai sen nojalla annettuja säännöksiä tai määräyksiä;

9) maastoliikennelakia (1710/1995) tai sen nojalla annettuja säännöksiä tai määräyksiä;

10) vesiliikennelakia (463/1996) tai sen nojalla annettuja säännöksiä tai määräyksiä;

11) vesikulkuneuvorekisteristä annettua lakia (976/2006);

12) rikoslain (39/1889) 23 luvun 10 §:ää;

13) rikoslain 28 luvun 3 §:ää.

Tullimiehen, rajavartiomiehen ja erätarkastajan toimivallasta antaa sakkovaatimus, sakkomääräys, rikesakkomääräys ja rangaistusvaatimus säädetään erikseen.

4 §

Epäillyn suostumus

Asia voidaan käsitellä tämän lain mukaisessa menettelyssä, jos rikkomuksesta epäilty tunnustaa teon ja hyväksyy siitä määrättävän seuraamuksen sekä luopuu oikeudestaan suulliseen käsittelyyn ja suostuu asian ratkaisemiseen tämän lain mukaisessa menettelyssä (*epäillyn suostumus*). Suostumuksen tiedustelemisen yhteydessä epäilylle on selostettava suostumuksen merkitys.

Suostumus annetaan sakkovaatimuksen, sakkomääräyksen, rikesakkomääräyksen tai rangaistusvaatimuksen antavalle tai muulle esitutkintaa suorittavalle virkamiehelle taikka viralliselle syyttäjälle. Suostumuksen vastaanottavan virkamiehen on pyrittävä varmistamaan, että epäilty ymmärtää suostumuksensa merkityksen ennen sen antamista.

Epäillyn suostumusta on tiedusteltava myös silloin, kun kyseessä on moottorikäyttöisellä ajoneuvolla tehty liikenne rikkomus, johon syyllistyneen henkilöllisyys on välittömästi todettu mutta josta ei välittömästi määrätä rikesakkoa. Epäillyn suostumusta ei edellytetä, jos rikesakko määrätään ajoneuvoa pysäyttämättä havaitusta liikenne rikkomuksesta.

Epäillyn suostumukseksi katsotaan myös sakon tai rikesakon maksaminen kokonaan tai osaksi 30 päivän kuluessa rangaistusvaatimuksen tiedoksiantamisesta.

Epäilty voi peruuttaa suostumuksensa, kunnes asia on ratkaistu. Peruutuksesta on ilmoitett-

tava kirjallisesti 3 §:n 2 momentissa tarkoitetun syyttäjän kansliaan.

5 §

Asianomistajan suostumus

Asian käsitteleminen tämän lain mukaisessa menettelyssä edellyttää asianomistajan suostumuksen, jonka tiedustelemisen yhteydessä hänelle on selostettava suostumuksen merkitys.

Asianomistajan suostumuksesta on voimassa, mitä 4 §:n 2 ja 5 momentissa säädetään epäillyn suostumuksesta.

6 §

Toimenpiteistä luopuminen

Poliisimiehen, tullimiehen, rajavartiomiehen ja erätarkastajan oikeudesta antaa huomautus tai jättää tekemättä ilmoitus rikkomuksesta ja virallisen syyttäjän oikeudesta jättää syyte nostamatta on voimassa, mitä niistä erikseen säädetään. Poliisimiehen, tullimiehen, rajavartiomiehen ja erätarkastajan oikeudesta jättää menettämisaikavaatimus esittämättä noudatetaan soveltuvin osin, mitä oikeudenkäynnistä rikosasioissa annetun lain (689/1997) 1 luvun 8 b §:ssä säädetään.

7 §

Esitutkinta

Sakon ja rikesakon määräämiseen liittyvässä esitutkinnassa on kuultava asianomistajaa ja rikkomuksesta epäiltyä.

Tässä laissa tarkoitetun rikkomuksen selvittämiseksi toimitetaan esitutkintalain (449/1987) 44 §:n mukainen suppea esitutkinta, jossa selvitetään ainoastaan ne seikat, jotka ovat välttämättömiä sakkovaatimuksen, sakkomääräyksen, rikesakkomääräyksen tai rangaistusvaatimuksen antamiseksi.

Jos asianomistaja ei ole suostunut asian käsittelemiseen tämän lain mukaisessa menettelyssä tai rikkomuksesta epäilty ei ole maksanut sakkoa tai rikesakkoa 4 §:n 4 momentissa tarkoi-

tetussa määrääjässä, asian jatkokäsittelyä varten esitutkinta on suoritettava syyteharkinnan edellyttämässä laajuudessa.

2 luku

Valvontaa suorittavan virkamiehen antamat vaatimukset ja määräykset

8 §

Sakkovaatimuksen, sakkomääräyksen ja rikesakkomääräyksen sisältö

Sakkovaatimus, sakkomääräys ja rikesakkomääräys on annettava rikkomuksesta epäillylle kirjallisena, ja antajan on allekirjoitettava se. Vaatimus tai määräys voidaan allekirjoittaa myös sähköisesti.

Sakkovaatimuksessa ja sakkomääräyksessä on mainittava rikkomuksesta vaadittava tai määrättävä sakkorangaistus ja menettämisseuraamus, rikesakkomääräyksessä rikesakon määrä ja menettämisseuraamus sekä sakkomääräyksessä ja rikesakkomääräyksessä maksuaika.

Sakkovaatimuksessa, sakkomääräyksessä ja rikesakkomääräyksessä on lisäksi mainittava:

- 1) rikkomuksesta epäillyn henkilötiedot;
- 2) rikkomuksen teko aika ja -paikka, rikkomuksen laatu sekä muut rikkomuksen kuvaamiseksi tarpeelliset tiedot;
- 3) sovellettavat lainkohdat.

Sakkovaatimuksessa on myös mainittava mahdollisuudesta toimittaa viralliselle syyttäjälle päiväsakon rahamäärän määräytymisperustetta koskeva selvitys ja selvityksen toimittamismahdollisuuteen liittyvästä kahden viikon määräajasta. Jos rikkomuksesta epäilty pyytää päiväsakon rahamäärän määräytymisperusteen muuttamista, siitä on tehtävä merkintä vaatimukseen.

9 §

Rangaistusvaatimuksen sisältö

Rangaistusvaatimuksen sisällöstä on voimassa, mitä 8 §:n 1 ja 3 momentissa säädetään.

Rangaistusvaatimuksessa on mainittava rikkomuksesta vaadittava sakkorangaistus tai vaadittavan rikesakon määrä ja menettämisseuraamus. Vaatimuksessa on myös mainittava, että sakon tai rikesakon maksaminen kokonaan tai osaksi 4 §:n 4 momentissa tarkoitettussa määräajassa johtaa seuraamuksen vahvistamiseen sakkomääräyksellä, rikesakkomääräyksellä tai rangaistusmääräyksellä.

10 §

Seuraamuksen maksamiseen liittyvät tiedot

Sakkovaatimuksen, sakkomääräyksen, rikesakkomääräyksen ja rangaistusvaatimuksen tiedoksiannon yhteydessä on annettava seuraamuksen maksamista varten tarvittavat tiedot.

11 §

Tiedoksianto

Sakkovaatimus, sakkomääräys, rikesakkomääräys ja rangaistusvaatimus liitteineen on annettava tiedoksi rikkomuksesta epäillylle heti 7 §:n 2 momentissa tarkoitetun esitutinnan päätyttyä tai, jollei se ole mahdollista, mahdollisimman pian sen jälkeen siten kuin oikeudenkäymiskaaren 11 luvussa säädetään haasteen tiedoksiannosta rikosasioissa. Jos rikkomuksesta epäilty on mainitun lain 12 luvun 2 §:n ensimmäisessä virkkeessä tarkoitettu syyntakeinen vajaanvaltainen, tiedoksianto toimitetaan vain hänelle.

Sen estämättä, mitä 1 momentissa säädetään, rikesakkomääräys liitteineen voidaan lähettää rikkomukseen syyllistyneelle postitse hänen ilmoittamaansa tai ajoneuvoliikennerekisteristä ilmenevään osoitteeseen, jos kyseessä on moottorikäyttöisellä ajoneuvolla tehty liikenne rikkomus, johon syyllistyneen henkilöllisyys on välittömästi todettu. Rikesakkomääräys on tällöin lähetettävä viipymättä ja viimeistään kahden viikon kuluessa rikkomuksen tekopäivästä. Asianomaisen henkilön katsotaan saaneen rikesakkomääräyksestä tiedon seitsemäntenä päivänä sen jälkeen, kun se on annettu postin kuljet-

tavaksi. Rikesakkomääräykseen on merkittävä päivä, jona se on annettu postin kuljetettavaksi.

Sen lisäksi, mitä muualla laissa säädetään, tässä pykälässä tarkoitetuista tiedoksiannoista huolehtivat 3 §:ssä tarkoitettut viranomaiset.

Tiedoksiannon vaikutuksesta syyteoikeuden vanhentumisen katkeamiseen säädetään erikseen.

12 §

Rangaistusvaatimuksen käsittely

Toimivaltaisen virkamiehen on viivytyksettä 4 §:n 4 momentissa tarkoitetun määräajan päätyttyä tarkastettava, onko rikkomuksesta epäilty maksanut sakon tai rikesakon kokonaan tai osaksi.

Jos sakko tai rikesakko on maksettu kokonaan tai osaksi määräajan kuluessa, seuraamus vahvistetaan sakkomääräyksellä, rikesakkomääräyksellä tai rangaistusmääräyksellä. Näin vahvistettua määräystä ei tarvitse antaa tiedoksi rikkomuksesta epäillylle.

13 §

Sakkovaatimuksen ja rangaistusvaatimuksen toimittaminen viralliselle syyttäjälle

Sakkovaatimus on tiedoksiannon jälkeen viivytyksettä toimitettava viralliselle syyttäjälle rangaistusmääräyksen antamista varten. Sama toimittamisvelvollisuus koskee rangaistusvaatimusta, jos rikkomuksesta epäilty on 4 §:n 4 momentissa tarkoitettulla tavalla maksanut sakon.

3 luku

Rikesakon määrääminen ajoneuvoa pysäyttämättä havaituista liikenne rikkomuksista

14 §

Luvun soveltamisalaan kuuluvat rikkomukset

Tämän luvun säännöksiä voidaan soveltaa moottorikäyttöisellä ajoneuvolla tehdyn sellaisen rikesakkorikkomuksen käsittelyyn, joka on

havaittu automaattisessa liikennevalvonnassa tai muuten ajoneuvoa pysäyttämättä ja joka koskee:

1) suurimman sallitun nopeuden ylitystä enintään 20 kilometrillä tunnissa; tai

2) liikennemerkkien vastaista ajoa linja-autotai raitiovaunukaistalla.

15 §

Menettelyn käynnistyminen

Rikesakkomääräys annetaan rikkomukseen käytetyn ajoneuvon kuljettajaa selvittämättä sille luonnolliselle henkilölle, joka rikkomuksen tekoaikana oli rikkomukseen käytetyn ajoneuvon rekisteriin merkitty omistaja, haltija tai tilapäinen käyttäjä.

Rikesakkomääräys annetaan ajoneuvolain 3 §:n 23 kohdassa tarkoitetulle käyttövastaavalle, jos kaikki rikkomukseen liittyvät seikat huomioon ottaen voidaan pitää selvitettyinä, että hän on rikkomuksen tekoaikana kuljettanut siihen käytettyä autoa. Muussa tapauksessa käyttövastaavalta on tiedusteltava, kuka kyseistä autoa on silloin kuljettanut.

Poliisilaitoksessa on pidettävä erillistä lueteloa, johon merkitään se ajankohta, jolloin käyttövastaavalle osoitettu tiedustelukirje on annettu postin kuljetettavaksi tai 2 momentissa tarkoitettu tiedustelu on muutoin suoritettu. Jos käyttövastaava ei kahden viikon kuluessa tiedustelun suorittamisesta vastaa siihen, asian jatkokäsittelyyn sovelletaan, mitä 2 luvussa säädetään.

16 §

Rikesakkomääräyksen sisältö

Rikesakkomääräyksen antaa poliisimies 8 §:n 1 momentissa tarkoitetulla tavalla.

Rikesakkomääräyksestä tulee 8 §:n 2 ja 3 momentissa tarkoitettujen tietojen lisäksi ilmetä:

1) selostus rikesakkomääräyksen saaneelle rikkomuksesta mahdollisesti aiheutuvista muista seuraamuksista, kuten ajokiellosta;

2) selostus siitä, miten rikesakkomääräystä vastustettaessa tulee menetellä ja miten asiaa tällöin käsitellään.

17 §

Rikesakkomääräyksen lähettäminen

Rikesakkomääräys liitteineen lähetetään rikesakkomääräyksen saaneelle postitse ajoneuvo-liikennerekisteristä ilmenevään osoitteeseen. Rikesakkomääräys on lähetettävä viipymättä ja viimeistään kolmen viikon kuluessa rikkomuksen tekopäivästä. Käyttövastaavan esittäessä 15 §:n 2 momentissa tarkoitetun selvityksen rikkomukseen syyllistyneen henkilöllisyydestä rikesakkomääräys saadaan kuitenkin lähettää kahden viikon kuluessa tällaisen tiedon saamisesta. Asianomaisen henkilön katsotaan saaneen määräyksestä tiedon seitsemäntenä päivänä sen jälkeen, kun määräys on annettu postin kuljetettavaksi. Määräykseen on merkittävä päivä, jona se on annettu postin kuljetettavaksi.

18 §

Rikesakkomääräyksen vastustaminen

Jos tämän luvun mukaisessa menettelyssä annetun rikesakkomääräyksen saanut henkilö kiistää syyllisyytensä rikesakkomääräyksessä tarkoitettuun rikkomukseen tai jos hän pitää sitä muulla tavalla perusteettomana, hänen tulee vastustaa saamaansa rikesakkomääräystä. Vastustamista ei tarvitse perustella.

Vastustamisesta tulee ilmoittaa 30 päivän kuluessa rikesakkomääräyksen tiedoksisaamisesta rikesakon määränneen poliisilaitoksen kansliaan tai toimipisteeseen. Vastustamisilmoitukseen on liitettävä rikesakkomääräys. Vastustaminen voidaan tehdä tätä tarkoitusta varten laaditulla lomakkeella.

Vastustamisilmoituksen saa toimittaa poliisilaitokselle myös postilähetyksenä, telekopiona tai lähetin välityksellä.

19 §

Poliisilaitoksen päällikön suorittama valvonta

Poliisilaitoksen päällikkö valvoo tämän luvun mukaisessa menettelyssä annettavien rikesakkomääräysten antamista. Hänen tulee poistaa rikesakkomääräys ja ilmoittaa asia viralliselle syyttäjälle, jos rikesakko on määrätty rikkomuksesta, josta rikesakko ei ole riittävä seuraamus.

Poliisilaitoksen päällikön tulee niin ikään poistaa rikesakkomääräys, jos siinä tarkoitettu teko ei ole rikesakkorikkomus tai rikesakkomääräys on muuten perusteeton.

20 §

Rikesakkomääräyksen vastustamiseen liittyvät toimenpiteet

Poliisilaitoksen päällikkö toimittaa täytännönpantavaksi rikesakkomääräyksen, jota ei ole vastustettu eikä poistettu.

Poliisilaitoksen päällikkö poistaa vastustetun rikesakkomääräyksen. Tällöin tämän luvun mukainen menettely raukeaa ja asian jatkokäsittelystä on voimassa, mitä 2 luvussa säädetään, jollei 3 momentista muuta johdu.

Rikesakkomääräyksen vastustamisen jälkeen uusi, samasta teosta annettava rikesakkomääräys voidaan lähettää rikkomukseen syyllistyneelle postitse asianomaisen henkilön ilmoittamaan osoitteeseen, jos tekoon syyllistyneen henkilöllisyys on selvitetty tunnustuksella, jota ei ole syytä epäillä. Asianomaisen henkilön katsotaan saaneen rikesakkomääräyksestä tiedon seitsemäntenä päivänä sen jälkeen, kun se on annettu postin kuljetettavaksi. Rikesakkomääräykseen on merkittävä päivä, jona se on annettu postin kuljetettavaksi.

21 §

Poliisilaitoksen päällikön tehtävien siirtäminen

Poliisilaitoksen päällikölle 19 ja 20 §:n mukaan kuuluvia tehtäviä voidaan poliisilaitoksen ohjesäännön määräyksellä siirtää muulle poliisilaitoksen päällystöön kuuluvalle virkamiehelle.

22 §

Menetetyn määräajan palauttaminen

Sille, joka ei ole voinut määräajassa vastustaa 17 §:n mukaisesti tiedoksiannettua rikesakkomääräystä, on hakemuksesta palautettava menetetty määräaika. Menetetyn määräajan palauttamista koskevassa hakemuksessa on ilmoitettava syy siihen, miksi rikesakkomääräystä ei ole voitu määräajassa vastustaa, ja hakemus on tehtävä määräyksestä ilmenevän rikkomuksen tekopaikan käräjäoikeudelle viimeistään yhdeksän kuukauden kuluessa rikkomuksen tekopäivästä. Hakemukseen on liitettävä rikesakkomääräys tai maksukehotus. Käräjäoikeus on päätösvaltainen menetetyn määräajan palauttamista koskevassa asiassa, kun siinä on lainoppinut jäsen yksin.

23 §

Kirjallinen huomautus

Jos 14 §:n 1 tai 2 kohdassa tarkoitettu rikkomus on olosuhteet huomioon ottaen vähäinen, rikkomukseen käytetyn ajoneuvon rekisteriin merkitylle omistajalle, haltijalle tai tilapäiselle käyttäjälle voidaan muihin toimenpiteisiin ryhtymättä antaa kirjallinen huomautus. Huomautuksen antaa poliisimies, ja se lähetetään huomautuksen saaneen henkilön ajoneuvoliikennerekisteristä ilmenevään osoitteeseen.

4 luku

Rangaistusmääräys ja rikesakko

24 §

Rangaistusmääräyksen antaminen

Virallisen syyttäjän on viivytyksettä tarkastettava hänen käsiteltäväkseen tullut sakkovaatimus ja rangaistusvaatimus sekä annettava rangaistusmääräys. Määräys voidaan allekirjoittaa myös sähköisesti. Sakkovaatimukseen perustuvaa rangaistusmääräystä ei saa kuitenkaan antaa ennen kuin kaksi viikkoa on kulunut vaatimuksen tiedoksiannosta.

Tarvittaessa syyttäjän on ryhdyttävä viivytyksettä toimenpiteisiin lisätutkimuksen suorittamiseksi taikka sakkovaatimuksessa tai rangaistusvaatimuksessa olevan virheen tai puutteen korjaamiseksi.

25 §

Syyttäjälle toimitettava selvitys

Antamastaan suostumuksesta huolimatta rikkomuksesta epäilty voi toimittaa viralliselle syyttäjälle kirjallista selvitystä päiväsakon rahamäärän määräytymisperusteesta. Rangaistusmääräyksen antajan on otettava huomioon rahamäärään vaikuttava tai muuten asian ratkaisemisen kannalta merkityksellinen ennen määräyksen antamista toimitettu selvitys ja muu tällainen hänen tiedossaan oleva seikka.

26 §

Rangaistusmääräyksen antamisen esteet

Virallinen syyttäjä ei saa antaa rangaistusmääräystä, jos:

- 1) rikkomuksesta epäilty tai asianomistaja ei ole antanut 4 tai 5 §:ssä tarkoitettua suostumusta taikka on peruuttanut sen;
- 2) asianomistaja on peruuttanut syyttämispyyntönsä rikkomuksesta, josta syyttäjä ei saa nostaa syytettä ilman sellaista pyyntöä;
- 3) sakkovaatimusta tai rangaistusvaatimusta ei ole annettu tiedoksi ennen syyteoikeuden vanhentumista;
- 4) asiassa ilmenee seikkoja, joiden perusteella rangaistusta ei tulisi määrätä.

27 §

Teon uudelleenarviointi

Jos virallinen syyttäjä katsoo, että rangaistusmääräys on annettava ankarampaan sakkorangaistukseen tai rikesakkoon johtavana kuin sakkovaatimuksessa tai rangaistusvaatimuksessa on ilmoitettu, syyttäjän pyynnöstä on annettava uusi vaatimus ja aikaisempi vaatimus on peruutettava. Pyyntöön on liitettävä tarvittavat

tiedot 2 §:ssä tarkoitetun vaatimuksen tai määräyksen antamiseksi. Asianomistajalta ei tarvitse pyytää uudelleen 5 §:ssä tarkoitettua suostumusta.

Jos syyttäjä katsoo, että asiassa olisi sovellettava muuta kuin vaatimuksesta ilmenevää rangaistussäännöstä, hänen on varattava sille, jolle on vaadittu rangaistusta, tilaisuus lausua siitä.

28 §

Rangaistusmääräyksen antaminen vaadittua lievempänä

Virallinen syyttäjä saa rangaistusmääräyksessä määrätä omasta aloitteestaan tai 25 §:ssä tarkoitetun selvityksen perusteella sakkorangaistuksen sakkovaatimuksessa tai rangaistusvaatimuksessa vaadittua lievemmäksi, jos syyttäjä katsoo rikkomuksen tai vastaajan maksukyvyn sitä edellyttävän.

29 §

Rikesakkomääräyksen antaminen

Jos virallinen syyttäjä katsoo, että rikkomuksesta on sakkovaatimuksessa tai rangaistusvaatimuksessa vaadittu sakkorangaistuksen asemesta määrättävä rikesakko, hänen on annettava rikesakkomääräys.

30 §

Toimenpiteistä luopuminen ja syytteen nostaminen

Virallinen syyttäjä saa jättää rangaistusmääräyksen ja rikesakkomääräyksen antamatta, jos laissa säädetyt syyttämättä jättämisen edellytykset täyttyvät.

Syyttäjän on määräyksen antamisen asemesta nostettava syyte, jos kysymyksessä ei ole 1 §:ssä tarkoitettu rikkomus tai jos rikkomuksen yhteys muuhun samalla kertaa käsiteltävään tekoon edellyttää syytteen nostamista siitäkin taikka jos syytteen nostamiselle on muu painava syy.

Jos virallinen syyttäjä nostaa syytteen, hänen on poistettava sakkovaatimus tai rangaistusvaatimus.

31 §

Asian ottaminen uudelleen ratkaistavaksi

Jos rangaistusmääräys tai rikesakkomääräys on päätetty jättää antamatta ja jos asiassa ilmenneen uuden selvityksen mukaan päätös on perustunut olennaisesti puutteellisiin tai virheellisiin tietoihin, virallinen syyttäjä saa sanotun päätöksen estämättä ottaa asian uudelleen ratkaistavaksi.

Ylemmällä syyttäjällä on oikeus 1 momentissa tarkoitetun päätöksen estämättä ottaa asia uudelleen ratkaistavaksi niin kuin siitä erikseen säädetään.

32 §

Tilanteen muuttumiseen perustuva ilmoitusvelvollisuus

Jos rangaistusmääräys jätetään 26 tai 27 §:n mukaisesti antamatta, jos sakkorangaistus määrätään 28 §:n mukaisesti vaadittua lievempänä tai jos rangaistusmääräyksen asemesta annetaan 29 §:n mukaisesti rikesakkomääräys, siitä on heti ilmoitettava sille, jolle rangaistusta on vaadittu, sekä sakkorangaistuksen ja rikesakon täytäntöönpanosta huolehtivalle Oikeusrekisterikeskukselle.

33 §

Asian siirtäminen

Syyttäjä voi siirtää muutenkin kuin tämän luvun nojalla ratkaistavanaan olevan asian käsiteltäväksi tämän lain mukaisessa menettelyssä noudattaen, mitä 27 §:ssä säädetään pyynnöstä ja siihen liitettävistä tiedoista.

5 luku

Erinäiset säännökset

34 §

Muutoksenhaku

Sakkomääräykseen, muuhun kuin 3 luvussa tarkoitettuun rikesakkomääräykseen ja rangaistusmääräykseen haetaan muutosta siten kuin tässä laissa säädetään.

Käräjäoikeudelle tehtävän muutoksenhaun tutkii määräyksestä ilmenevän rikkomuksen tekopaikan käräjäoikeus, joka on päätösvaltainen, kun siinä on lainoppinut jäsen yksin. Muutoksenhakemuksen käsittelyssä käräjäoikeudessa noudatetaan soveltuvin osin oikeudenkäymiskaaren 8 luvun säännöksiä hakemusasioiden käsittelystä.

35 §

Valitus

Oikeudenkäymiskaaren 31 luvun 1 §:ssä säädettyjen perusteiden lisäksi tämän lain 34 §:n 1 momentissa tarkoitettua määräyksestä voidaan valittaa käräjäoikeuteen myös sillä perusteella, että määräys perustuu väärään lain soveltamiseen taikka rikkomuksesta epäilty tai asianomistaja ei ole pätevästi antanut 4 tai 5 §:ssä tarkoitettua suostumusta.

Valitus sakkomääräyksestä ja rikesakkomääräyksestä on tehtävä 30 päivän kuluessa määräyksen tiedoksiantamisesta. Valitus rangaistusmääräyksestä tehdään 60 päivän kuluessa suostumuksen antopäivästä. Valitus rangaistusmääräyksestä saadaan kuitenkin aina tehdä 30 päivän kuluessa määräyksen antamisesta. Jos sakkomääräys tai rikesakkomääräys on annettu 12 §:n 2 momentin mukaisesti, sovelletaan, mitä valituksesta rangaistusmääräyksestä säädetään.

36 §

Ylimääräinen muutoksenhaku

Edellä 34 §:n 1 momentissa tarkoitettuun määräykseen voidaan hakea muutosta oikeudenkäymiskaaren 31 luvussa mainituilla perusteilla. Muutosta voidaan hakea myös tämän lain 35 §:ssä tarkoitettulla suostumusta koskevalla perusteella.

Ylimääräisen muutoksenhaun tutkii kärjäoikeus. Korkein oikeus tutkii kuitenkin oikeudenkäymiskaaren 31 luvun 8, 8 a, 9 tai 9 c §:ään perustuvan muutoksenhaun.

Hakemus kärjäoikeudelle on tehtävä vuoden kuluessa määräyksen antopäivästä. Hakemus voidaan kuitenkin tehdä määräajasta riippumatta, jos määräystä annettaessa henkilöä on käsitelty toisena henkilönä tai väärällä nimellä.

37 §

Virheen korjaaminen

Sakkomääräyksen, rikesakkomääräyksen tai rangaistusmääräyksen antamiseen toimivaltaisen virkamiehen on heti korjattava määräyksessä havaitsemansa kirjoitus- tai laskuvirhe taikka muu siihen rinnastettava selvä virhe, jos seuraamus ei korjauksen vuoksi muutu ankarammaksi.

Ennen virheen korjaamista määräyksen saaneelle on tarvittaessa varattava tilaisuus tulla kuulluksi.

Jos määrätty seuraamus korjauksen vuoksi lievenee, uudesta seuraamuksesta on ilmoitettava siten kuin 32 §:ssä säädetään.

38 §

Seuraamusten täytäntöönpano

Tämän lain mukaisessa menettelyssä määrätyn seuraamuksen täytäntöönpanosta säädetään sakon täytäntöönpanosta annetussa laissa (672/2002).

Sakkomääräys, rikesakkomääräys ja rangaistusmääräys pannaan täytäntöön kuten lainvoimainen tuomio. Edellä 3 luvun mukainen rike-

sakkomääräys tulee kuitenkin täytäntöönpanokelpoiseksi vasta 18 §:n 2 momentissa tarkoitettua 30 päivän määräajan kuluttua edellyttäen lisäksi, että määräystä ei ole vastustettu.

39 §

Määräaika seuraamuksen maksamista varten

Ilman rangaistusvaatimuksen antamista sakko- tai rikesakkomääräyksellä määrätty sakko tai rikesakko on maksettava 30 päivän kuluessa määräyksen tiedoksiantamisesta.

Edellä 3 luvun mukaisessa menettelyssä määrätty rikesakko on maksettava 30 päivän kuluessa rikesakkomääräyksen tiedoksiantamisesta, jollei rikesakkomääräyksen saanut vastusta määräystä.

40 §

Tarkemmat säännökset

Oikeusministeriön asetuksella säädetään tarkemmin:

1) tämän lain mukaisessa menettelyssä käytettävistä asiakirjoista sekä niihin merkittävistä tiedoista ja niiden säilyttämisestä;

2) tämän lain mukaisessa menettelyssä määrättyjen seuraamusten täytäntöönpanoon liittyvistä ja muista viranomaisten välisistä ilmoituksista.

6 luku

Voimaantulo

41 §

Voimaantulo

Tämän lain voimaantulosta säädetään erikseen lailla.

Tällä lailla kumotaan rikesakkomenettelystä annettu laki (66/1983) ja rangaistusmääräysmenettelystä annettu laki (692/1993).

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimiin.

42 §

Siirtymäsäännös

Jos rangaistusvaatimus tai rikesakkomääräys on annettu tiedoksi ennen tämän lain voimaan-

tuloa, sovelletaan asian käsittelyyn tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Laki

rikoslain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan rikoslain (39/1889) 2 a luvun 9—11 §,
sellaisina kuin ne ovat, 2 a luvun 9 § laeissa 475/2008 ja 641/2009 sekä 10 ja 11 § laissa 550/1999,
muutetaan 2 a luvun 2 §:n 4 momentti, 6 §:n 3 momentti ja 8 §, 7 luvun 1 §, 8 luvun 1 §:n
2 momentin 4 kohta, 6 §:n 2 momentti ja 18 §, 10 luvun 9 §:n 1 momentti sekä 41 luvun 8 §,
sellaisina kuin ne ovat, 2 a luvun 2 §:n 4 momentti laissa 808/2007, 6 §:n 3 momentti laissa
550/1999, 8 § laeissa 550/1999 ja 971/2001, 7 luvun 1 § laeissa 697/1991 ja 751/1997, 8 luvun 1 §:n
2 momentin 4 kohta ja 6 §:n 2 momentti laissa 297/2003 ja 18 § laeissa 297/2003 ja 1161/2005, 10 lu-
vun 9 §:n 1 momentti laissa 875/2001 sekä 41 luvun 8 § laissa 531/2007, sekä
lisätään 2 a luvun 3 §:ään, sellaisena kuin se on laissa 550/1999, uusi 3 momentti, 6 luvun
13 §:ään, sellaisena kuin se on laeissa 515/2003 ja 1195/2004, uusi 5 momentti, 7 lukuun uusi 3 a ja
3 b § sekä 8 luvun 3 §:ään, sellaisena kuin se on laissa 297/2003, uusi 3 momentti ja 13 §:ään, sel-
laisena kuin se on laissa 297/2003, uusi 3 momentti seuraavasti:

2 a luku

**Sakosta, muuntorangaistuksesta ja rike-
sakosta**

2 §

Päiväsakon rahamäärä

hetken tietojen perusteella, jos on ilmennyt, että sakko- tai rangaistusvaatimuksen saaneen mak-
sukyky on vaatimuksen antamishetkellä saatui-
hin tietoihin verrattuna olennaisesti muuttunut.

3 §

Sakon kokonaisrahamäärä

Päiväsakko määrätään tuomioistuimessa oikeudenkäynnin aikaisten ja sakon ja rike-
sakon määrittämisestä annetun lain (/) mu-
kaisessa menettelyssä sakkomääräyksen taikka
sakko- tai rangaistusvaatimuksen antamis-
hetken tietojen perusteella. Syyttävä määrää
sakon kuitenkin rangaistusmääräyksen antamis-

Kokonaisrahamäärän korottamisesta mää-
rittäessä yhteistä rangaistusta sakolla ja rike-
sakolla rangaistavista rikoksista säädetään 7 lu-
vun 3 a §:ssä.

6 §

Sakon tai sen osan muuntamatta jättäminen

Sitä sakon osaa, jolla sakon kokonaisrahamäärä on 3 §:n 2 momentin tai 7 luvun 3 a §:n nojalla korotettu, ei muunneta vankeudeksi.

8 §

Rikesakko

Rikesakko on euromäärältään kiinteä sakkoa lievempi varallisuusrangaistus, joka lailla säädetään eräiden rikkomusten ainoaksi rangaistukseksi.

Maksamatonta rikesakkoa ei saa muuntaa vankeudeksi.

6 luku

Rangaistuksen määräämisestä

13 §

Vapaudenmenetysajan vähentäminen

Jos rangaistukseksi tuomitaan rikesakko, vapaudenmenetys on katsottava rangaistuksen täydeksi suorittamiseksi.

7 luku

Yhteisestä rangaistuksesta

1 §

Yhteisen vankeusrangaistuksen määrääminen

Jos joku on tuomittava samalla kertaa kahdesta tai useammasta rikoksesta vankeusrangaistukseen, hänet tuomitaan rikoksista yhteiseen vankeusrangaistukseen, jollei muualla laissa toisin säädetä.

Jos jostakin rikoksesta olisi tuomittava vankeutta ja yhdestä tai useammasta muusta rikoksesta sakkoa tai rikesakko, tuomioistuimien saa tuomita kaikista rikoksista yhteisen vankeusrangaistuksen. Tuomioistuin saa myös tuomita joistakin rikoksista yhteisen vankeusrangaistuksen ja sen ohella muista rikoksista sakkoa tai rikesakon, mutta ei molempia.

Jos jostakin rikoksesta olisi tuomittava elinkautinen vankeusrangaistus, tuomitaan elinkautinen vankeusrangaistus yhteiseksi rangaistukseksi kaikista rikoksista.

3 a §

Sakko ja rikesakko

Jos kahdesta tai useammasta rikoksesta olisi tuomittava samalla kertaa sakkorangaistus ja rikesakko, rangaistukseksi tuomitaan sakkorangaistus tai yhteinen sakkorangaistus 20 eurolla korotettuna. Sakkorangaistusta ei kuitenkaan koroteta, jos rikesakko määrättäisiin jalankulkijalle tai moottorittoman ajoneuvon kuljettajalle.

Jos sakkorangaistus tai yhteinen sakkorangaistus olisi kokonaismäärältään rikesakkoa tai ankarinta rikesakkoa alempi, sakkorangaistus tai yhteinen sakkorangaistus korotetaan rikesakon tai ankarimman rikesakon suuruiseksi ennen 1 momentissa tarkoitetun korotuksen tekemistä.

3 b §

Rikesakko

Jos kahdesta tai useammasta rikoksesta olisi tuomittava samalla kertaa rikesakko, rangaistukseksi tuomitaan yksi rikesakko. Tuolloin rikesakko määrätään 20 eurolla korotettuna siitä rikkomuksesta, josta on säädetty ankarin rikesakko. Jalankulkijalle tai moottorittoman ajoneuvon kuljettajalle tuomittavaa rikesakkoa ei kuitenkaan määrätä korotettuna.

8 luku

Vanhentumisesta

1 §

Syyteoikeuden vanhentuminen

Syyteoikeus vanhentuu, jollei syytettä ole nostettu

4) kahdessa vuodessa, jos ankarin rangaistus on enintään vuosi vankeutta, sakkoa tai rikesakko.

3 §

Syyteoikeuden vanhentumisen katkeaminen

Kun rikkomusta koskevaa asiaa käsitellään sakon ja rikesakon määräämisestä annetun lain mukaisessa menettelyssä, syyteoikeuden vanhentuminen katkeaa, kun sakkovaatimus, vastustuksenvarainen rikesakkomääräys tai rangaistusvaatimus annetaan rikkomuksesta epäillylle tiedoksi. Vanhentuminen ei kuitenkaan katkea, jos vaatimus peruutetaan tai määräystä vastustetaan taikka epäilty tai asianomistaja peruuttaa mainitun lain 4 tai 5 §:ssä tarkoitetun suostumuksensa.

6 §

Rangaistuksen tuomitsemisen estävä vanhentuminen

Rangaistusta muusta kuin 1 momentissa tarkoitettusta rikoksesta ei saa tuomita tai määrätä sakon ja rikesakon määräämisestä annetun lain mukaisessa menettelyssä, kun 2 §:ssä mainitusta päivästä on kulunut:

1) kolmekymmentä vuotta, jos rikoksesta säädetty ankarin rangaistus on vankeutta määrääjäksi yli kahdeksan vuoden;

2) kaksikymmentä vuotta, jos rikoksesta säädetty ankarin rangaistus on vankeutta yli kaksi vuotta ja enintään kahdeksan vuotta;

3) kymmenen vuotta, jos rikoksesta säädetty ankarin rangaistus on vankeutta enintään kaksi vuotta, sakkoa tai rikesakko.

13 §

Tuomitun sakkorangaistuksen raukeaminen

Rikesakko raukeaa viiden vuoden kuluttua rikesakkomääräyksen antamispäivästä.

18 §

Viittaussäännös

Ehdollisen vankeuden raukeamisesta säädetään 2 b luvun 3 §:n 2 momentissa.

Sotilaille ja muulle 45 luvun alaiselle henkilölle tuomitavan kurinpitörangaistuksen vanhentumisesta säädetään sotilaskurinpitolaisissa (331/1983).

10 luku

Menettämisseuraamuksista

9 §

Menettämisseuraamuksen vaatiminen

Menettämisseuraamus määrätään syyttäjän tai sakon ja rikesakon määräämisestä annetun lain 3 §:ssä tarkoitetun virkamiehen vaatimuksesta. Myös asianomistaja voi esittää menettämisseuraamuksen ajaessaan yksin syytettä oikeudenkäynnistä rikosasioissa annetun lain 7 luvun mukaisesti.

41 luku

Aserikoksista

8 §

Rikesakko

Rikesakosta ainoana rangaistuksena vähäisestä 6 §:ssä tarkoitettua toisen vahingoittamiseen

soveltuvan esineen tai aineen hallussapidosta ja vähäisestä 7 §:ssä tarkoitettua toisen vahingoittamiseen soveltuvan esineen luovuttamisesta alaikäiselle säädetään rikesakkorikkomuksista annetussa laissa (/).

Tämän lain voimaantulosta säädetään erikseen lailla.

Laki

rikesakkorikkomuksista

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Soveltamisala

Tätä lakia sovelletaan rikesakon käyttämisestä eräiden rikkomusten rangaistuksena, jollei teosta muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta.

2 §

Jalankulkijan rikkomukset

Jalankulkijalle määrätään

1) tieliikennelain (267/1981) 3 §:n 2 momentin liikenteen estämis- tai häiritsemiskiellon, 4 §:n liikenteen ohjaajan tai liikenteen ohjauslaitteen osoittaman merkin tai ohjeen noudattamisvelvollisuuden, 6 §:n hälytysajoneuvolle tai kulkueelle esteettömän kulun antamista koskevien säännösten taikka 40—44 §:n jalankulkijaa koskevien liikennesääntöjen tai

2) tieliikennelain tai sen nojalla säädetyn liikenteen ohjauslaitteen noudattamisvelvollisuuden tai liikkumista moottoritiealueella koskevan kiellon

vastaisesta tahallisesta tai huolimattomasta menettelystä 10 euron rikesakko.

3 §

Moottorittoman ajoneuvon kuljettajan rikkomukset

Polkupyöräilijälle tai muulle moottorittoman ajoneuvon kuljettajalle määrätään

1) tieliikennelain 3 §:n 2 momentin liikenteen estämis- tai häiritsemiskiellon tai 2 luvun ajoneuvon kuljettajaa koskevien liikennesääntöjen,

2) ajoneuvolain (1090/2002) 4 §:n 1 momentin ajoneuvon yleisiä turvallisuusvaatimuksia koskevan säännöksen,

3) tieliikennelain tai sen nojalla säädetyn liikenteen ohjauslaitteen noudattamisvelvollisuuden tai liikkumista moottoritiealueella koskevan kiellon tai

4) tieliikennelain tai sen nojalla säädetyn henkilökuljetusta polkupyörällä koskevan rajoituksen

vastaisesta tahallisesta tai huolimattomasta menettelystä 20 euron rikesakko.

4 §

*Moottorikäyttöisen ajoneuvon asiakirjoja
koskevat rikkomukset*

Moottorikäyttöistä ajoneuvoa kuljettaessa vaadittavien asiakirjojen mukana pitämistä koskevassa

- 1) ajoneuvolain 66 a §:n 1 momentissa,
- 2) tieliikennelaissa tai sen nojalla annetussa säännöksessä tai
- 3) kaupallisista tavarankuljetuksista tiellä annetun lain (693/2006) 29 §:n 1 momentissa, kun rikkoja on muu kuin liikenteenharjoittaja, säädetyn velvollisuuden tahallisesti tai huolimattomuudesta tapahtuneesta rikkomisesta määrätään kuljettajalle 20 euron rikesakko.

5 §

*Moottorikäyttöisen ajoneuvon rakennetta,
varusteita ja kuntoa koskevat rikkomukset*

Moottorikäyttöisen ajoneuvon tai hinattavan ajoneuvon rakennetta, varusteita tai kuntoa koskevan

- 1) ajoneuvolain 4 §:n, 7 §:n 1 momentin tai 9 §:n 1 momentin tai
- 2) tieliikennelain tai sen nojalla annetun renkaiden ja nastojen käyttämistä taikka auton ja perävaunun kytkemistä koskevan säännöksen tahallisesti tai huolimattomuudesta tapahtuneesta rikkomisesta määrätään kuljettajalle, omistajalle tai pysyvälle haltijalle 35 euron rikesakko.

Mopoilijalle, mopon omistajalle tai pysyvälle haltijalle määrätään 1 momentissa tarkoitettusta rikkomuksesta 20 euron rikesakko.

6 §

Henkilökohtaisen turvalaitteen käyttöä koskevat rikkomukset

Tieliikennelain 88 §:n 1 momentissa tarkoitettua ajoneuvon kuljettajalle ja matkustajalle määrätään 35 euron rikesakko turvavyön tahallisesti tai huolimattomuudesta tapahtuneesta käyttämättä jättämisestä ajon aikana. Saman-

suuruinen rikesakko määrätään tahallisesti tai huolimattomuudesta tehdystä teosta:

- 1) kuljettajalle, joka tieliikennelain 88 a §:n vastaisesti kuljettaa lasta ajoneuvossa;
- 2) holhoojalle, huoltajalle tai kuljettajalle, joka laiminlyö tieliikennelain 88 c §:n 1 momentissa säädetyn alle 15-vuotiaiden lasten turvalaitteen käyttöä koskevan velvollisuuden; ja
- 3) kuljettajalle, joka laiminlyö tieliikennelain 88 c §:n 2 momentissa säädetyn invataksikuljetusten turvallisuutta koskevan velvollisuuden.

Tieliikennelain 89 §:n 1 momentissa tarkoitettua ajoneuvon kuljettajalle ja matkustajalle määrätään 35 euron rikesakko tyypiltään hyväksytyn suojakypärän tahallisesti tai huolimattomuudesta tapahtuneesta käyttämättä jättämisestä ajon aikana. Samansuuruinen rikesakko määrätään myös kuljettajalle, joka tahallaan tai huolimattomuudesta laiminlyö tieliikennelain 89 §:n 2 momentissa säädetyn velvollisuutensa huolehtia alle 15-vuotiaan lapsen suojakypärän käyttämisestä.

7 §

Nopeusrajoituksen rikkominen moottorikäyttöisellä ajoneuvolla

Jos suurin sallittu nopeus on tieliikennelain 25 §:n 1 momentin taikka tieliikennelain nojalla annetun säännöksen mukaisesti enintään 60 kilometriä tunnissa, moottorikäyttöisen ajoneuvon kuljettajalle määrätään suurimman sallitun nopeuden tahallisesti tai huolimattomuudesta tapahtuneesta ylityksestä:

- 1) enintään 15 kilometrillä tunnissa 85 euron rikesakko; ja
- 2) yli 15 kilometrillä tunnissa ja enintään 20 kilometrillä tunnissa 115 euron rikesakko.

Jos suurin sallittu nopeus on yli 60 kilometriä tunnissa, moottorikäyttöisen ajoneuvon kuljettajalle määrätään suurimman sallitun nopeuden tahallisesti tai huolimattomuudesta tapahtuneesta ylityksestä:

- 1) enintään 15 kilometrillä tunnissa 70 euron rikesakko; ja

2) yli 15 kilometrillä tunnissa ja enintään 20 kilometrillä tunnissa 100 euron rikesakko.

Mopoiilijalle määrätään kuitenkin suurimman sallitun nopeuden tahallisesta tai huolimattomuudesta tapahtuneesta ylityksestä enintään 15 kilometrillä tunnissa 50 euron rikesakko.

Rikesakkoa ei kuitenkaan määrätä, jos suurin sallittu nopeus on ylitetty pihakadulla tai kävelykadulla tieliikennelain 33 tai 33 a §:ssä säädetyn velvollisuuden vastaisesti.

8 §

Muut moottorikäyttöisen ajoneuvon kuljettajan liikennesääntörikkomukset

Moottorikäyttöisen ajoneuvon kuljettajalle määrätään 50 euron rikesakko, jos hän tahallaan tai huolimattomuudesta rikkoo tieliikennelain:

1) 8 §:n 1 momenttia tai 9 §:ää ajoneuvon kuljettamisesta ajoradalla;

2) 11 §:ää ryhmittymisestä, 12 §:n 2 momenttia kääntymisestä tai 15 §:n 2 momenttia risteysajosta;

3) 16 §:ää kohtaamisesta;

4) 24 a §:ää viestintälaitteen käytöstä ajon aikana;

5) 34 §:n 1 momenttia ääni- ja valomerkin antamisesta;

6) 35 §:n 1 momenttia suuntamerkin antamisesta;

7) 36 §:ää, 37 §:n 1 tai 4 momenttia taikka 38 §:ää valojen käytöstä; taikka

8) 39 §:n 2 momenttia ajoneuvon pysäyttämistä ennen lautan suojalaitteita.

Moottorikäyttöisen ajoneuvon kuljettajalle määrätään 1 momentin mukaisesti rikesakko myös, jos hän rikkoo tieliikennelain tai sen nojalla annettua säännöstä:

1) ajoneuvolta vaadittavasta vähimmäisnopeudesta, ajoneuvon hinaamisesta taikka ajoneuvon kuljettamisesta tai ohittamisesta väärää ajokaistaa käyttäen moottoritiellä tai moottoriliikennetiellä;

2) liikennemerkillä osoitetusta käskystä, kiellosta, rajoituksesta tai määräyksestä, ei kuitenkaan liikennemerkin, joka koskee väistämisvelvollisuutta kohdattaessa tai risteyksessä,

pakollista pysäyttämistä, ajoneuvon tai ajoneuvoyhdistelmän suurinta sallittua massaa, ajoneuvon suurinta sallittua akselille tai telille kohdistuvaa massaa, ohituskieltoa, taikka pakollista pysähtymistä tullitarkastusta tai tarkastusta varten, vastaisesta menettelystä;

3) liikennevalojen vihreän tai keltaisen valon noudattamisesta;

4) jatkuvasta ajamisesta ajokaistaviivan päällä;

5) valkoisen sulkuviivan tai sulkualueen ylittämistä tai päällä ajamisesta taikka ajoneuvon kuljettamisesta, pysäyttämistä tai pysäköinnistä valkoisella sulkualueella; taikka

6) valkoisen ajokaistanuolen osoittamasta ryhmittymisestä.

Mopoiilijalle 1 tai 2 momentissa tarkoitetusta rikkomuksesta määrättävä rikesakko on kuitenkin 35 euroa. Tällainen rikesakko määrätään mopoiilijalle myös liikennevalojen punaista valoa koskevien säännösten tai määräysten vastaisesta menettelystä.

9 §

Moottorikäyttöisen ajoneuvon häiritsevä ja tarpeeton ajo

Tieliikennelain 86 §:n tai tieliikennelain nojalla säädetyn moottorikäyttöisen ajoneuvon häiritsevää tai tarpeetonta ajoa taikka joutokäyntiä koskevan kiellon tahallisesta tai huolimattomuudesta tapahtuneesta rikkomisesta määrätään kuljettajalle 35 euron rikesakko.

10 §

Ajoneuvon katsastusta ja rekisteröinti-ilmoitusta koskevat rikkomukset

Katsastamattoman tai rekisteröimättömän ajoneuvon ajoneuvolain 8 §:n 1 momentin tai 85 §:n 1 momentin vastaisesta tahallisesta tai huolimattomuudesta tapahtuneesta käyttämisestä määrätään kuljettajalle 35 euron rikesakko.

Ajoneuvolain 64 §:n 1 momentissa tarkoitetun rekisteritietoilmoituksen tahallisesta tai huolimattomuudesta tapahtuneesta tekemättä

jättämisestä määrätään ajoneuvon omistajalle tai haltijalle 35 euron rikesakko.

11 §

Moottorikäyttöisen ajoneuvon henkilökuljetusta koskevat rikkomukset

Moottorikäyttöisen ajoneuvon henkilökuljetusta koskevien tieliikennelain 87 §:n 2 momentin tai tieliikennelain nojalla annettujen säännösten tahallisuudesta tai huolimattomuudesta tapahtuneesta rikkomisesta määrätään kuljettajalle 50 euron rikesakko.

Mitä 1 momentissa säädetään, ei kuitenkaan sovelleta, jos henkilö on sijoitettu:

1) siten, että se estää kuljettajaa näkemästä tai haittaa ajoneuvon käsittelyä taikka peittää ajoneuvoon määrätyn valaisimen, heijastimen tai kilven; taikka

2) muun kuin kuorma- tai pakettiauton tavaratilaan tai kuormalavalle.

12 §

Vesiliikennettä koskevat rikkomukset

Vesiliikennelain (463/1996) tahallisuudesta tai huolimattomuudesta tapahtuneesta rikkomisesta määrätään rikesakko seuraavasti:

1) vesikulkuneuvon kuljettajalle 5 §:n 2 momentissa säädetyn vesiliikennemerkillä tai valo-opasteella ilmaistun määräyksen, kiellon tai rajoituksen muusta kuin 2 kohdassa tarkoitettua rikkomisesta 35 euroa;

2) vesikulkuneuvon kuljettajalle suurimman sallitun nopeuden ylityksestä, jonka määrä on enintään suurin sallittu nopeus, 60 euroa;

3) vesikulkuneuvon kuljettamisesta ilman 13 §:ssä tarkoitettuja asiakirjoja, jotka on pidettävä mukana vesikulkuneuvon käytössä ollessa, taikka tällaisten asiakirjojen esittämisen laiminlyömisestä asetetussa määräajassa 20 euroa;

4) vesikulkuneuvon kuljettamisesta 15 §:n nojalla annettujen alueellisten kieltojen tai rajoitusten vastaisesti 35 euroa; tai

5) vesikulkuneuvon kuljettamisesta pitämättä mukana 9 §:n nojalla säädettyä muuta vesikulku-

neuvon perusvarustetta kuin pelastusliivejä tai vastaavaa henkilön turvavarustetta 35 euroa.

Vesikulkuneuvorekisteristä annetun lain (976/2006) tahallisuudesta tai huolimattomuudesta tapahtuneesta rikkomisesta määrätään rikesakko seuraavasti:

1) vesikulkuneuvon omistajalle 7 §:n 1 momentissa säädetyn rekisteröinti-ilmoituksen tekemättä jättämisestä ennen vesikulkuneuvon käyttöönottoa, omistajalle tai haltijalle mainitun pykälän 2 momentissa säädetyn muutosilmoituksen tekemättä jättämisestä määräajassa taikka omistajalle mainitun pykälän 3 momentissa säädetyn tuhoutumis-, luovuttamis- tai poistoilmoituksen tekemättä jättämisestä määräajassa 35 euroa; tai

2) vesikulkuneuvon käyttämisestä 8 §:n 1 momentin vastaisesti ennen sen merkitsemistä rekisteriin tai 10 §:n 2 momentin vastaisesti rekisteritunnuksella varustamattomana 35 euroa.

13 §

Kalastuksenhoitomaksua tai viehekalastusmaksua koskeva rikkomus

Sille, joka tahallaan tai huolimattomuudesta harjoittaa kalan tai ravun pyyntiä, vaikka hän ei ole suorittanut valtiolle kalastuslain (286/1982) 88 §:ssä säädettyä kalastuksenhoitomaksua tai viehekalastusmaksua, määrätään 50 euron rikesakko.

Rikesakko määrätään 1 momentin mukaisesti kalan tai ravun pyyntiä harjoittavalle, jolla ei ole mukanaan tositetta maksusta ja joka ei esitä sitä seitsemän vuorokauden kuluessa.

14 §

Järjestysrikkomukset

Järjestyslain (612/2003) tahallisuudesta rikkomisesta määrätään rikesakko seuraavasti:

1) 3 §:ssä tarkoitettua yleisen järjestyksen häiritsemisestä tai turvallisuuden vaarantamisesta 35 euroa;

2) 4 §:n 1 momentissa säädetyn kiellon vastaisesta päihdyttävän aineen nauttimisesta 20 euroa;

3) 5 §:ssä säädetyn vaaran estämiseen liittyvän huolehtimisvelvollisuuden laiminlyömisestä rakennuksen tai rakennelman omistajalle tai haltijalle taikka hänen edustajalleen 50 euroa;

4) 6 §:n 1 momentissa säädetyn kiellon vastaisesta valon tai mainoksen käyttämisestä taikka mainitun pykälän 2 momentissa tarkoitettua kuulutuksen tai tiedonannon luvattomasta poistamisesta tai turmelemisesta 35 euroa;

5) 7 §:n 1 momentissa säädetyn kiellon vastaisesta seksuaalipalvelujen ostamisesta tai maksullisesta tarjoamisesta 50 euroa;

6) 7 §:n 2 momentissa säädetyn kiellon vastaisesta ulostamisesta tai virtsaamisesta 20 euroa;

7) 7 §:n 3 momentissa säädetyn kiellon vastaisesta esitysten järjestämisestä 35 euroa;

8) 8 §:ssä säädetyn rakennukseen pääsystä huolehtimiseen liittyvän velvollisuuden laiminlyömisestä rakennuksen omistajalle tai haltijalle taikka hänen edustajalleen 35 euroa;

9) 13 §:ssä säädetyn kiellon vastaisesta töhrimiseen soveltuvan aineen hallussapidosta 20 euroa;

10) 14 §:n 1 momentissa säädetyn eläimen pitämiseen liittyvän velvollisuuden laiminlyömisestä 20 euroa; tai

11) 15 §:n 1 momentissa säädetyn kiellon vastaisesta ratsastamisesta tai ajamisesta 20 euroa.

15 §

Toisen vahingoittamiseen soveltuvat esineet ja aineet

Vähäisestä rikoslain (39/1889) 41 luvun 6 §:ssä tarkoitettua toisen vahingoittamiseen soveltuvan esineen tai aineen hallussapidosta ja vähäisestä mainitun luvun 7 §:ssä tarkoitettua toisen vahingoittamiseen soveltuvan esineen luovuttamisesta alaikäiselle määrätään 35 euron rikesakko.

16 §

Roskaamiskiellon vähäinen rikkominen

Jätelain (1072/1993) 19 §:ssä säädetyn roskaamiskiellon tahallisesta tai törkeästä huolimattomuudesta tapahtuneesta vähäisestä rikkomisesta määrätään roskaajalle 50 euron rikesakko.

17 §

Alkoholirikkomukset

Alkoholilain (1143/1994) tahallisesta rikkomisesta määrätään rikesakko seuraavasti:

1) 58 §:n 1 momentissa säädetyn kiellon vastaisesta alkoholijuoman nauttimisesta 20 euroa;

2) poliisin 58 §:n 2 momentin nojalla antaman, alkoholijuoman nauttimista julkisella paikalla koskevan kiellon noudattamatta jättämisestä 20 euroa;

3) 34 §:n 2 momentin vastaisesta laillisesti valmistetun tai maahantuodun alkoholijuoman hallussa pitämisestä alle kahdeksantoistavuotiaana 20 euroa; tai

4) 34 §:n 2 momentin vastaisesta laillisesti valmistetun tai maahantuodun väkevän alkoholijuoman hallussa pitämisestä kahdeksantoista, mutta ei kahtakymmentä vuotta täyttäneenä 20 euroa.

18 §

Voimaantulo

Tämän lain voimaantulosta säädetään erikseen lailla.

Tällä lailla kumotaan rikesakkorikkomuksista annettu asetus (610/1999).

Laki

sakon täytäntöönpanosta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan sakon täytäntöönpanosta annetun lain (672/2002) 2 §:n 1 momentti, 5 §:n 2 momentti ja 6 § seuraavasti:

2 §

Seuraamusten täytäntöönpanokelpoisuus

Sakon ja omaisuuden kohdistuvan menettämisseuraamuksen täytäntöönpanoon on ryhdyttävä, kun ratkaisu, jolla kyseinen seuraamus on määrätty, on tullut lainvoimaiseksi tai kun ratkaisu on pantavissa täytäntöön kuten lainvoimainen tuomio. Sakon ja rikesakon määräämisestä annetun lain (/) nojalla annetun sakkomääräyksen, rikesakkomääräyksen ja rangaistusmääräyksen täytäntöönpanokelpoisuudesta säädetään mainitun lain 38 §:n 2 momentissa.

— — — — —

5 §

Maksutilaisuuden varaaminen

Sakkovaatimuksen ja rangaistusvaatimuksen käyttämisen yhteydessä maksutilaisuuden varaa vaatimuksen antava virkamies.

6 §

Oikeus saatavan maksamiseen

Maksuvelvollisella on oikeus suorittaa sakko jo ennen seuraamusta koskevan ratkaisun täytäntöönpanokelpoiseksi tulemistä. Sakon ja rikesakon määräämisestä annetun lain mukaisessa menettelyssä rikkomuksesta epäillyllä on oikeus suorittaa menetetyksi vaadittu rahamäärä, kun sakkovaatimus tai rangaistusvaatimus on annettu hänelle tiedoksi.

Maksaminen ei estä maksuvelvollista hake-
masta muutosta siihen ratkaisuun, jolla kysymyksessä oleva seuraamus on määrätty, taikka vastustamasta sakon ja rikesakon määräämisestä annetun lain 3 luvussa tarkoitettua rikesakkomääräystä.

Suoritetusta maksusta huolimatta täytäntöönpano maksettua rahamäärää vastaavalta osalta katsotaan päättyneeksi vasta, kun ratkaisu on tullut lainvoimaiseksi.

Tämän lain voimaantulosta säädetään erikseen lailla.

Laki

oikeudenkäymiskaaren 17 luvun 18 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan oikeudenkäymiskaaren 17 luvun 18 §:n 2 momentin 2 kohta, sellaisena kuin se on laissa 690/1997, seuraavasti:

17 luku

Todistelusta

18 §

Rikosasiassa ei saa kuulustella todistajana sitä:

2) jolle on annettu sakkomääräys, rangaistusmääräys tai rikesakkomääräys 1 kohdassa tarkoitusta teosta; eikä

Tämän lain voimaantulosta säädetään erikseen lailla.

Laki

oikeudenkäynnistä rikosasioissa annetun lain 8 luvun 11 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan oikeudenkäynnistä rikosasioissa annetun lain (689/1997) 8 luvun 11 §:n 1 momentti, sellaisena kuin se on laissa 1472/2001, seuraavasti:

8 luku

Asianosaisista

11 §

Asia voidaan tutkia ja ratkaista vastaajan poissaolosta huolimatta, jos hänen läsnäolonsa asian selvittämiseksi ei ole tarpeen ja hänet on sellaisella uhalla kutsuttu tuomioistuimeen.

Tällöin voidaan tuomita rikesakko, sakko-rangaistus tai enintään kolmen kuukauden vankeusrangaistus ja enintään 10 000 euron suuruinen menettämisseuraamus.

Tämän lain voimaantulosta säädetään erikseen lailla.

Laki

esitutkintalain 14 ja 44 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan esitutkintalain (449/1987) 14 §:n 2 momentti ja 44 §:n 1 momentti, sellaisina kuin ne ovat, 14 §:n 2 momentti laissa 203/1997 ja 44 §:n 1 momentti laissa 645/2003, seuraavasti:

14 §

Poliisimiehen tekemäksi epäillyn rikoksen esitutkintaa johtaa kuitenkin aina virallinen

syyttäjä lukuun ottamatta sakon ja rikesakon määräämisestä annetun lain (/) mukaisessa menettelyssä käsiteltäviä asioita.

44 §

Yksinkertaisissa ja selvissä asioissa saadaan toimittaa *suppea esitutkinta*, jos teosta ei ole yleisen rangaistuskäytännön mukaisesti odotettavissa ankarampaa rangaistusta kuin sakkoa. Poliisimiehen tekemäksi epäillyn rikoksen johdosta saadaan kuitenkin toimittaa *suppea esitutkinta* vain, jos asia käsitellään sakon ja rike-

sakon määräämisestä annetun lain mukaisessa menettelyssä.

Tämän lain voimaantulosta säädetään erikseen lailla.

Laki

yleisistä syyttäjistä annetun lain 1 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan yleisistä syyttäjistä annetun lain (199/1997) 1 §:n 3 momentti seuraavasti:

1 §

Syyttäjän asema ja tehtävät

Tämän lain voimaantulosta säädetään erikseen lailla.

Syyttäjän tehtävänä on myös rangaistus-
määräysten ja rikesakkomääräysten antaminen
sitä kuin siitä erikseen säädetään.

Laki

kihlakunnansyyttäjistä annetun lain 8 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan kihlakunnansyyttäjistä annetun lain (195/1996) 8 §:n 1 momentti seuraavasti:

8 §

Apulaissyyttäjän toimivalta

sekä yhden tuomarin kokoonpanossa käsiteltäviä rikosasioita.

Apulaissyyttäjän käsiteltäväksi voidaan antaa rangaistusmääräysasioita ja rikesakkoasioita

Tämän lain voimaantulosta säädetään erikseen lailla.

Laki

tullilain 46 ja 47 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan tullilain (1466/1994) 46 § ja 47 §:n 5 momentti, sellaisina kuin ne ovat, 46 § laissa 1299/2003 ja 47 §:n 5 momentti laissa 331/1996, seuraavasti:

46 §

Jos tullirikoksesta voidaan määrätä sakko-rangaistus ja menettämisseuraamus sakkomääräyksellä tai rangaistusmääräyksellä, tutkinnanjohtaja tai tehtävään määrätty muu tullimies voi antaa sakkovaatimuksen, sakkomääräyksen tai mainittuja seuraamuksia koskevan rangaistusvaatimuksen siten kuin sakon ja rikesakon määräämisestä annetussa laissa (/) säädetään.

Jos tullilaitoksen tutkittavana olevasta rikkomuksesta voidaan määrätä seuraamukseksi rikesakko ja sen ohella menettämisseuraamus, 1 momentissa tarkoitettulla tullimiehellä on oikeus määrätä mainitut seuraamukset tai antaa niitä koskeva rangaistusvaatimus siten kuin sakon ja rikesakon määräämisestä annetussa laissa säädetään.

47 §

— — — — —
Rajatulliyhteistyöstä tehdyssä sopimuksessa tarkoitettu virkamies, joka suorittaa tullitoimintoja Suomen valtion lukuun, voi tullirikosasiassa antaa tiedoksi haasteen ja 46 §:ssä tarkoitettun sakkovaatimuksen, sakkomääräyksen, rikesakkomääräyksen tai rangaistusvaatimuksen sopimuksen tarkoittamalla valvontavyöhykkeellä. Tullirikosasiaa koskeva määräys tai vaatimus voidaan valvontavyöhykkeellä antaa ilman valtakunnansyyttäjän määräystä myös muulle kuin Suomen kansalaiselle.

Tämän lain voimaantulosta säädetään erikseen lailla.

Laki

rajavartiolain 47 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan rajavartiolain (578/2005) 47 §, sellaisena kuin se on laissa 478/2010, seuraavasti:

47 §

Sakkovaatimus, sakkomääräys, rikesakkomääräys ja rangaistusvaatimus

Rajavartiomies antaa sakkovaatimuksen, sakkomääräyksen, rikesakkomääräyksen tai

rangaistusvaatimuksen siten kuin sakon ja rikesakon määräämisestä annetussa laissa (/) säädetään.

Tämän lain voimaantulosta säädetään erikseen lailla.

Laki

Metsähallituksen erävalvonnasta annetun lain 14 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan Metsähallituksen erävalvonnasta annetun lain (1157/2005) 14 § seuraavasti:

14 §

Rikesakko, sakkovaatimus, sakkomääräys ja rangaistusvaatimus

Jos erävalvonnassa ilmi tulleesta tässä laissa tarkoitetusta rikkomuksesta voidaan määrätä rikesakko ja sen ohella menettämisseuraamus, erätarkastajalla on oikeus määrätä mainitut seuraamukset tai antaa rangaistusvaatimus siten kuin sakon ja rikesakon määräämisestä annetussa laissa (/) säädetään. Suostumus otetaan kuitenkin kirjallisena.

Jos erävalvonnassa ilmi tulleesta tässä laissa tarkoitetusta rikkomuksesta voidaan määrätä sakkorangaistus ja sen ohella menettämisseuraa-

mus, erätarkastajalla on oikeus antaa sakkovaatimus, sakkomääräys tai rangaistusvaatimus siten kuin sakon ja rikesakon määräämisestä annetussa laissa säädetään. Sakkovaatimus, sakkomääräys tai rangaistusvaatimus saa kuitenkin olla enintään 20 päiväsakkoa. Suostumus otetaan kirjallisena.

Erätarkastajalla on oikeus saada sakkorekisteriin talletettuja tietoja sakkorangaistuksista ja niiden täytäntöönpanosta rangaistusvaatimusten käsittelyä varten.

Tämän lain voimaantulosta säädetään erikseen lailla.

Laki

sotilasoikeudenkäyntilain 15 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan sotilasoikeudenkäyntilain (326/1983) 15 §:n 2 momentti seuraavasti:

15 §

Tämän lain voimaantulosta säädetään erikseen lailla.

Sotilasoikeudenkäyntiasiaa ei saa käsitellä sakon ja rikesakon määräämisestä annetun lain (/) mukaisessa menettelyssä.

Laki

tieliikennelain 103 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
lisätään tieliikennelain (267/1981) 103 §:ään, sellaisena kuin se on laissa 567/2005, uusi 2 momentti seuraavasti:

103 §

Tämän lain voimaantulosta säädetään erikseen lailla.

Liikenne rikkomus

Rikesakosta eräiden liikenne rikkomusten ainoana rangaistuksena säädetään rikesakko-rikkomuksista annetussa laissa (/).

Laki

ajoneuvolain 96 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan ajoneuvolain (1090/2002) 96 §, sellaisena kuin se on laeissa 226/2009 ja 276/2010, seuraavasti:

96 §

Ajoneuvorikkomus

Joka tahallaan tai huolimattomuudesta

1) laiminlyö 5 tai 57 §:ssä säädetyn korjausvelvoitteen,

2) rikkoo 6 §:n 1 momentissa tai 51, 56, 57, 75 tai 84 §:ssä säädettyä ajoneuvon käyttökieltoa tai ajokieltoa,

3) rikkoo 6 §:n 2 tai 3 momentissa säädettyä valmistuksen, maahantuonnin, kaupan pitämisen, myynnin tai muun luovuttamisen kieltoa,

4) laiminlyö 9 §:n 2 momentissa säädetyn velvollisuuden pitää ajoneuvo liikennekelpoisena,

5) laiminlyö 58 §:ssä säädetyn velvollisuuden pitää mukana katsastuksesta annettu todistus taikka 61 tai 62 §:ssä säädetyn katsastusvelvollisuuden,

6) rikkoo 66 a §:n nojalla säädettyä vaatimusta rekisteritunnuksen ja -kilpien, siirtomerkkien tai kansallisuustunnuksen käytöstä, kiinnittämisestä tai kunnossapidosta,

7) käyttää 66 f §:ssä tarkoitettua koenumerotodistusta tai siirtolupaa mainitun pykälän tai sen nojalla annettujen säännösten vastaisesti,

8) rikkoo 71 §:ssä säädettyä velvollisuutta sallia teknisen tienvarsitarkastuksen suorittamisen,

9) kieltäytyy esittämästä 71 §:ssä tai toimittamasta 93 §:ssä tarkoitettuja asiakirjoja tai päästämästä 71 §:ssä mainittuja henkilöitä ajoneuvon tai 82 §:ssä tarkoitettuja viranomaisia tai henkilöitä ajoneuvojen, osien tai erillisten teknisten yksiköiden maahantuontia, valmistusta tai kauppaa harjoittavan valmistus-, varasto- tai myyntipaikkaan tai ottamasta tutkimusta varten näytteitä taikka saamasta haltuunsa tarpeelliset ajoneuvon, osan tai erillisen teknisen yksikön ominaisuuksia taikka hyväksymistä koskevat asiakirjat tai tiedot,

10) laiminlyö 93 c §:ssä säädetyn selosteen antamisen,

11) suorittaa 87 §:ssä tarkoitettuja asennus- ja korjaustöitä ilman asianmukaista lupaa tai vastoin 90 §:ssä säädettyä rajoitusta,

12) kieltäytyy päästämästä 91 §:ssä tarkoitettuja viranomaisia tai henkilöitä järjestelmien, osien tai erillisten teknisten yksiköiden asennus- tai korjauspaikkaan,

13) rikkoo 99 §:n nojalla erikoiskuljetusajoneuvosta tai erikoiskuljetuksen suorittamisesta annettuja säännöksiä,

14) laiminlyö 78 §:ssä tarkoitettua velvollisuutta hankkia lupa osien ja teknisten yksiköiden myyntiin tarjoamiseen tai myyntiin,

15) rikkoo 80 §:n 1 momentin nojalla määrättyä myyntikieltoa tai ilmoittaa tällaisen ajoneuvon ensirekisteröitäväksi,

16) laiminlyö 30 §:n 1 momentissa mainittuihin säädöksiin liittyvässä teknisissä vaatimuksia sisältävässä Euroopan unionin lainsäädännössä säädetyn sellaisen tiedon antovelvollisuuden, joka voi johtaa ajoneuvon, osan, erillisen teknisen yksikön tai varusteen markkinoilta pois vetämiseen,

17) laiminlyö 45 §:n 2 momentin, 46 §:n 4 momentin, 81 §:n 2 momentin tai 86 a §:n 1 momentin mukaisen ilmoitusvelvollisuutensa,

18) laiminlyö valmistajalle asetetun velvoitteen 46 a §:n 2 momentin 3 kohdassa tarkoitettun tai 49 §:n tarkoittamassa toiminnassa tarvittavan aineiston toimittamisesta saataville,

19) laiminlyö 93, 93 a tai 93 b §:ssä tarkoitettun tiedon saattamisen käyttöön taikka

20) rikkoo 20 §:n 4 momentissa säädettyä poliisiajoneuvon tai rajavartiolaitoksen ajoneuvon tunnusväriyksen tai tunnusmerkkien käyttöä koskevaa kieltoa,

on tuomittava, jollei teosta muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta, *ajoneuvorikkomuksesta* sakkoon.

Ajoneuvorikkomuksesta tuomitaan myös se, joka tahallaan antaa oikeudelliselta merkitykseltään väärän tiedon nimetyille tutkimuslaitokselle, hyväksytylle asiantuntijalle tai yksittäishyväksynnän myöntäjälle ajoneuvon, osan, erillisen teknisen yksikön tai varusteen hyväksyntämenettelyä tai markkinoilta pois vetämiseen johtavaa menettelyä varten suoritettavissa tarkastuksissa, mittauksissa tai testeissä taikka tuotannon vaatimustenmukaisuuden valvontaa varten suoritettavissa testeissä tai arvioinneissa.

Ajoneuvorikkomuksesta tuomitaan myös se, joka tahallaan tai huolimattomuudesta

1) laiminlyö 30 §:n 1 momentissa mainittuja säädöksiä täydentävässä, teknisiä vaatimuksia sisältävässä Euroopan unionin asetuksessa säädetyn korjaamiseen ja huoltamiseen tarvittaviin tietoihin pääsyvelvoitteen,

2) laiminlyö 30 §:n 1 momentissa mainittuja säädöksiä täydentävässä, teknisiä vaatimuksia sisältävässä Euroopan unionin asetuksessa säädetyn ajoneuvon päästönrajoitusjärjestelmän lisäaineen käyttövelvoitteen ajoneuvoa liikenteessä käytettäessä taikka

3) rikkoo 30 §:n 1 momentissa mainittuja säädöksiä täydentävässä, teknisiä vaatimuksia sisältävässä Euroopan unionin asetuksessa säädetyn päästönrajoitusjärjestelmän toimintaa rajoittavan laitteen käytön kieltoa tai kieltoa muuttaa päästönrajoitusjärjestelmä tyyppi-hyväksynnän vaatimusten vastaiseksi.

Rikesakosta eräiden ajoneuvorikkomusten ainoana rangaistuksena säädetään rikesakkorikkomuksista annetussa laissa (/).

Tämän lain voimaantulosta säädetään erikseen lailla.

Laki

kaupallisista tavarankuljetuksista tiellä annetun lain 32 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

lisätään kaupallisista tavarankuljetuksista tiellä annetun lain (693/2006) 32 §:ään uusi 3 momentti seuraavasti:

32 §

Rangaistussäännökset

1 momentin mukaisen velvollisuuden rikkomisesta säädetään rikesakkorikkomuksista annetussa laissa (/).

Rikesakon määräämisestä muulle kuljettajalle kuin liikenteenharjoittajalle 29 §:n

Tämän lain voimaantulosta säädetään erikseen lailla.

Laki

vesiliikennelain 24 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan vesiliikennelain (463/1996) 24 §:n 3 momentti, sellaisena kuin se on laissa 598/2005, seuraavasti:

24 §

Rangaistukset

Tämän lain voimaantulosta säädetään erikseen lailla.

— — — — —
Rikesakosta eräiden vesiliikenne rikkomusten ainoana rangaistuksena säädetään rikesakko-rikkomuksista annetussa laissa (/).

Laki

vesikulkuneuvorekisteristä annetun lain 26 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan vesikulkuneuvorekisteristä annetun lain (976/2006) 26 § seuraavasti:

26 §

Rangaistussäännökset

Joka tahallaan tai huolimattomuudesta rikkoo 8 §:ssä säädettyä käyttökieltoa, on tuomittava, jollei teosta muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta, *vesikulkuneuvorikkomuksesta* sakkoon.

Rikesakosta ainoana rangaistuksena 7 §:ssä säädetyn ilmoitusvelvollisuuden ja 10 §:n 2 momentissa säädetyn käyttökiellon rikkomisesta säädetään rikesakko-rikkomuksista annetussa laissa (/).

Tämän lain voimaantulosta säädetään erikseen lailla.

Laki

jätelain 62 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan jätelain (1072/1993) 62 §, sellaisena kuin se on laissa 554/1999, seuraavasti:

62 §

Rikesakko

Rikesakosta ainoana rangaistuksena 19 §:ssä

tarkoitettun roskaamiskiellon vähäisestä rikkomisesta säädetään rikesakko-rikkomuksista annetussa laissa (/).

Tämän lain voimaantulosta säädetään erikseen lailla.

Laki

kalastuslain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan kalastuslain (286/1982) 110 §, sellaisena kuin se on laissa 518/2002, ja
muutetaan 108 §, sellaisena kuin se on laissa 518/2002, seuraavasti:

108 §

Kalastusrikkomus

Joka tahallaan tai huolimattomuudesta

1) käyttää kiellettyä kalastustapaa tai kiellettyä pyydystä tai pitää sellaista pyydystä aluksella tai muutoin siten, että se on pyyntiä varten helposti käsillä,

2) kalastaa luvottomasti valta- tai kalaväylässä tai vesialueella, jossa kalastaminen on kielletty tai sitä on rajoitettu, taikka rauhoituspiiriä koskevaa määräystä rikkoen,

3) pyydystää rauhoitus- tai muutoin luvattomana aikana kalaa tai rapua taikka sanottuna aikana pitää vedessä niiden pyyntiin sopivaa pyydystä,

4) pyydystää 35 §:n vastaisesti alamittaista kalaa tai rapua,

5) tuo maahan muun kuin Suomessa luonnonvaraisena esiintyvän kala- tai rapulajin tai niiden kannan tai sukusoluja ilman 94 §:n

2 momentissa säädettyä lupaa tai lupaehdon vastaisesti,

6) istuttaa vesialueelle kala- tai rapulajin tai sen kannan, jota siellä ei ennestään ole, taikka suorittaa alueelle kalojen tai rapujen siirtoistutuksen ilman 121 §:ssä tarkoitettua lupaa tai lupaehdon vastaisesti tai

7) aiheuttaa kalastaessaan 39 §:n vastaisesti tarpeetonta häiriötä tai haittaa,

on tuomittava, jollei teosta muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta, *kalastusrikkomuksesta* sakkoon.

Rikesakosta ainoana rangaistuksena 88 §:ssä tarkoitetun kalastuksenhoito- tai viehekalastusmaksun suorittamisen laiminlyönnistä taikka kyseisen maksun suorittamista osoittavan tosittien määrääjässä esittämisen laiminlyönnistä säädetään rikesakkorikkomuksista annetussa laissa (/).

Tämän lain voimaantulosta säädetään erikseen lailla.

Laki järjestyslain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan järjestyslain (612/2003) 19 §, sellaisena kuin se on laissa 533/2007, ja
muutetaan 16 § seuraavasti:

16 §
Järjestysrikkomus

Tämän lain voimaantulosta säädetään erikseen lailla.

Rikesakosta ainoana rangaistuksena järjestysrikkomuksista säädetään rikesakkorikkomuksista annetussa laissa (/).

Laki pysäköintivirhemaksusta annetun lain 1 ja 16 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan pysäköintivirhemaksusta annetun lain (248/1970) 1 §:n 3 momentti ja 16 § seuraavasti:

1 §

— — — — —

Pysäköintivirhemaksua ei voida määrätä, jos virheen johdosta on nostettu syyte taikka annettu sakon ja rikesakon määräämisestä annetun lain (/) mukainen määräys tai vaatimus.

tä annetun lain mukainen määräys tai vaatimus, pysäköinninvalvojan on hakemuksesta määrättävä suoritettu pysäköintivirhemaksu palautettavaksi asianosaiselle. Hakemus on tehtävä vuoden kuluessa syytteen nostamisesta taikka vaatimuksen tai määräyksen antamisesta.

16 §

Milloin pysäköintivirheestä on nostettu syyte taikka annettu sakon ja rikesakon määräämis-

Tämän lain voimaantulosta säädetään erikseen lailla.

Laki

tekijänoikeuslain 58 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan tekijänoikeuslain (404/1961) 58 §:n 2 momentti, sellaisena kuin se on laissa 821/2005, seuraavasti:

58 §

Jos teoksen kappale on valmistettu tai levitetty yleisölle vastoin tätä lakia taikka tuotu maahan tai Suomen alueelle 56 a §:n 1 momentin 3 kohdassa tarkoitettulla tavalla, ja se määrätään rangaistusmääräyksellä valtiolle menetetyksi, voidaan asianomistajan vaatimuksesta samalla määrätä, että teoksen kappale on hävitettävä. Rangaistusmääräyksellä voidaan määrätä myös 50 b §:ssä tarkoitettu teknisen toimenpiteen

kiertämisväline valtiolle menetetyksi ja hävitettäväksi, jos se on valmistettu, saatettu yleisön saataviin taikka tuotu maahan yleisölle levittämistä varten tai Suomen alueelle kolmanteen maahan kuljetettavaksi vastoin 50 b §:n 1 momentin säännöksiä.

Tämän lain voimaantulosta säädetään erikseen lailla.

Laki

käräjäoikeuslain 17 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan käräjäoikeuslain (581/1993) 17 §:n 1 momentin 2 kohdan c ja d alakohta, sellaisina kuin ne ovat laissa 813/2008, seuraavasti:

17 §

Laamanni voi määrätä:

2) virassa neljä kuukautta olleen notaarin tekemään saamista koskevassa yksinkertaisessa riita-asiassa oikeudenkäymiskaaren 5 luvun 27 a §:ssä tarkoitettuja ratkaisuja sekä toimimaan käräjäoikeuden puheenjohtajana:

c) yhden tuomarin istunnossa rikosasiassa, jossa mistään syytteessä tarkoitettusta yksittäisestä rikoksesta ei syytteessä mainittujen seikkojen vallitessa tehtynä ole säädetty muuta tai ankarampaa rangaistusta kuin sakko tai vankeut-

ta enintään yksi vuosi ja kuusi kuukautta eikä vastaaja ole syytteessä tarkoitettun rikoksen johdosta vangittuna tai matkustuskiellossa; tällöin rangaistukseksi ei kuitenkaan voida tuomita muuta tai ankarampaa rangaistusta kuin rikesakko tai sakkoa;

d) oikeudenkäynnistä rikosasioissa annetun lain (689/1997) 5 a luvussa tarkoitettussa kirjallisessa menettelyssä, jossa tällöin rangaistukseksi ei kuitenkaan voida tuomita muuta tai ankarampaa rangaistusta kuin rikesakko tai sakkoa; ja

EV 84/2010 vp — HE 94/2009 vp

Tämän lain voimaantulosta säädetään erikseen lailla.

Helsingissä 1 päivänä kesäkuuta 2010